

Etablering af gravstedet "Regnbuen" på Assistens Kirkegård

Af Ove Carlsen, der var med til at etablere gravstedet

Da Axel Axcils mand Ejgil døde, spurgte han Ivan Larsen og mig, om vi ville være eksekutorer for Axels bo. Det betød, at Ivan og jeg skulle tage os af Axels bo, når han på et tidspunkt døde. Vi skulle sørge for, at hans arkiv og relevante effekter blev indleveret til henholdsvis Rigsarkivet, Nationalmuseet, Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske og diverse andre arkiver og personer. Derudover skulle vi finde organisationer eller personer, der skulle arve det pengebeløb, som stod på hans konto i banken. Axels ideer om, hvem der skulle arve penge, var ret diffuse, og da Ivan, Bruno Pedersen og jeg fik ideen om et bøsse-lesbisk gravsted, forhørte vi os hos Axel, om det var en ide at bruge pengene til et gravsted for ham - enten på Vestre Kirkegård eller på Assistens Kirkegård. Vores argument for et gravsted til Axel var, at han - med den betydning han havde haft for homoseksuelle i Danmark - kunne give eftertiden et sted, hvor man kunne mindes ham. Gravstedet skulle være et venne-gravsted, hvilket betød, at vi og andre venner også kunne blive begravet i et sådant gravsted.

Axel var i første omgang forbeholden over for ideen, da han og Ejgil sammen havde besluttet at blive bisat ukendt på Solbjerg Kirkegård. Årsagen til, at Axel og Ejgil havde bestemt sig for at blive begravet ukendt, var, at de følte, at de havde mødt så megen modstand i livet, at et gravsted ikke skulle tiltrække mere modstand og foragt. Axel blev med tiden mere og mere positiv over for tanken, men hans løfte til Ejgil om et ukendt hvilested vejede tungt i forhold til et kendt gravsted. Men hvis han kunne sikre sig, at Ejgils navn også ville blive medtaget på navnepladen på søjlen, ville han blive positivt stemt over for tanken. Da vi accepterede dette, og da jeg også foreslog, at vi

kunne medbringe en smule jord fra Solbjerg Kirkegård, hvor Ejgils urne var nedsat, var Axel helt med på projektet.

Vi startede med at se på gravsted på Vestre Kirkegård, hvor Axel havde fundet en gravstedsmulighed ved siden af Herman Bangs grav. Det blev imidlertid fravalgt, for dels var der kun to gravsteder at råde over, og dels var området mørkt og trist. På Assistens Kirkegård var muligheden for et større gravsted til stede.

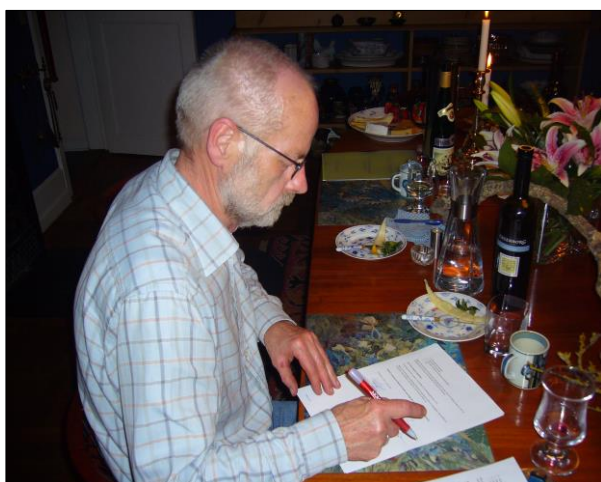

Axel Axgil, Ivan Larsen, Bruno Pedersen og Ove Carlsen

Ved henvendelse til kirkegårdskontoret fik vi anvist det gravsted, som i dag er "Regnbue-gravstedet". I første omgang købte Bruno, Ivan og jeg seks urnegravpladser samlet i en firkant mellem to stier på afdeling N625.

Men heldigvis var der en del flere ledige gravsteder lige ved siden af, som det blev muligt at købe bl.a. for de penge, som Axel efterlod sig ved sin død. I det hele taget hjalp arven efter Axel godt på foreningens økonomi. Ivan og jeg købte yderligere et antal gravpladser, som vi overdrog til begravelsesforeningen i 2020. De udgør nu alle sammen en samlet gravplads, hvor der er plads til, at i alt 48 urner kan sættes ned.

*Da gravstedet skulle tilgodesee mange interesser, udformede vi vedtægter for gravstedet.
Gravstedets vedtægter blev underskrevet hjemme hos Ivan og mig i vinteren 2007.*

Jeg fik opgaven at tegne og indrette gravstedet. Vi var enige om, at der skulle være en gravsten med teksten: "Kamp må der til, skal livet gro", første linje af femte vers af Kaalunds sang: "Jeg elsker den brogede verden".

I Ørby fandt vi en stenhugger, som havde flere sten, vi kunne vælge imellem, og her fandt vi en sten, som opfyldte vores ønsker; den var stor og havde en tegning, som enten kunne opfattes som et kors eller en korsvej. Stenen kostede 6.000 kr. med transport til Stenhuggeriet på Frederikssundsvej, hvor teksten og en fordybning til regnbuelogoet blev lavet.

Axel var meget engageret i etableringen af gravstedet. Han kom med forslag til, hvordan stenen skulle se ud, og han indkøbte en bænk til gravstedet, så han kunne sidde ned, når han besøgte gravstedet. Axel kom på gravstedet en gang om ugen fra det blev etableret i 2007 og til sin død i 2011.

*På øverste foto ses hans forslag til regnbuelogoets udformning og placering.
Aftegningen ses for øvrigt meget tydeligt på nederste foto.*

Vi ønskede ikke, at der skulle stå navne på stenen, så vi havde behov for et sted, hvor de bisattes data kunne skrives. Derfor besluttede vi, at der skulle opstilles en navnesøjle. Den skulle være så høj, at vi ikke i den nærmeste fremtid ville få behov for yderligere plads til navne. Jeg tegnede en ca. 2,5 meter høj søjle med et tværsnit som en trekant. Søjlen blev fremstillet hos J.J. Metal i Hundested og kostede 23.000 kr.

Endelig ønskede vi at mindes vores fortid ved at etablere et trekantet bed beplantet med lyserøde roser, der leder tanken hen på den lyserøde trekant, som længe har været symbol for homoseksuel identitet. Endvidere er de brosten, der omkranser det trekantede bed, tyske. Trekanten er symbolsk brudt af den store gravsten.

Det var også os, der udførte det praktiske arbejde med at anlægge gravstedet, og da kirkegårdskontoret krævede, at vi markerede gravstedets areal, hentede vi en masse marksten på en gård på Stevns og lagde dem smukt omkring hele gravstedet.

Axel fulgte interesseret processen, og vi mødte andre, der var i gang med at etablere gravsteder i kirkegårdsafsnittet. Møderne var hyggelige og på en utrolig måde meget givende. Den første urnenedsættelse skete inden navnesøjlen blev sat op.

Blomsterne fra Ole Bjørn Knudsens bisættelse i 2008.

Axel Axgil døde i 2011, og blomsterne fra bisættelsen lyste smukt op på gravstedet.

I 2007, da gravstedet blev etableret, var der kun otte medlemmer. På billedet ses foreningens medlemmer i vores have.

Fra højre (i skyggen) og bordet rundt: Axel Axgil, Ivan Larsen, Søren Tofthøj, Finn Brændgaard, Bruno Pedersen, Ebbe Hjort og Poul Wilms.

Fra 2009 er årsmøderne blevet holdt på gravstedet, og den faste servering er champagne og friske jordbær. De nedsatte får hvert år også en slurk. Efter årsmødet spiser vi frokost sammen.

I 2022 startede vi en ny tradition ved generalforsamlingen, nemlig at synge Kaalunds sang: "Jeg elsker den brogede verden".

Foreningen har et par gange afholdt åbent hus-arrangement, da medlemstallet i starten havde svært ved at få økonomien til at køre rundt. I 2023 var der 41 medlemmer, og vi har ikke længere økonomiske problemer.

Indtil 2021 var foreningen styret af en selvsupplerende bestyrelse; det var ellers Axels ønske, at foreningen ikke skulle være demokratisk styret, men styret af en selvsupplerende ledelsesgruppe. Jeg tror, at han nærede en indædt modstand over for demokrati fra sit arbejde i Landsforeningen, men i 2021 besluttede vi os til, at foreningen skulle være demokratisk styret, og der vælges nu en bestyrelse med fire medlemmer og en suppleant.

Ove Carlsen, sommeren 2023